

знання В. Маммедалієва в області східних мов, його перекладацька та суспільно-політична діяльність у житті країни.

Ключові слова: схождознавство, національна свідомість, божественний дар, арабознавство.

* * *

УДК 94(327)“XX”

Примаченко І. О.
аспірант, Київський національний
університет ім. Тараса Шевченка
(Україна, Київ), primachenkoonline@gmail.com

ФОЛКЛЕНДСЬКЕ ПИТАННЯ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ: 1982–2015 РР.

Розглянуто розвиток аргентинсько-британської суперечки щодо питання суверенітету над Фолклендськими островами: від завершення збройного конфлікту 1982 року навколо архіпелагу до сьогодення. Аналіз документів, що лише нещодавно стали доступні дослідникам, та сучасних джерел дозволяє зробити спробу багатостороннього дослідження цього слабо висвітленого в історіографії періоду фолклендського питання.

Ключові слова: Фолклендська війна, Фолклендські острови, Велика Британія, Аргентина, нафтовидобування, економіка.

Переважає більшість наукових праць, що стосуються фолклендської проблеми, концентруються на вивченні обставин британсько-аргентинської війни 1982 року чи подій, що призвели до неї. Період від завершення збройного конфлікту 1982 року до сьогодення майже не висвітлений в історіографії. Одночасно, лише вивчення цього періоду дозволяє нам в повній мірі оцінити наслідки Фолклендської війни для архіпелагу та двосторонніх відносин Великої Британії та Аргентини, дослідити сучасну ситуацію навколо Фолклендів та проаналізувати можливість відновлення силового протистояння навколо островів.

Після завершення аргентинсько-британського збройного конфлікту 1982 року уряд М. Тетчер постав перед необхідністю вироблення нового довготермінового підходу до проблеми Фолклендських островів. Британський уряд відразу опинився під тиском з боку США, які наполягали на вирішенні фолклендської проблеми шляхом переговорів. Адміністрація президента Р. Рейгана була зацікавлена в тому, щоб між двома американськими союзниками – Великою Британією та Аргентиною, в подальшому знов не відбувся збройний конфлікт. Зокрема, вже у своїй вітальній телеграмі до М. Тетчер щодо британської перемоги на Фолклендах від 18 червня 1982 р. Р. Рейган пропонував свою допомогу у “відбудові миру” та закликав прикласти зусилля для досягнення довгострокової безпеки в Південній Атлантиці, пом’якшити аргентинську ворожість та поліпшити відносини США і Великої Британії з країнами Латинської Америки [11].

Британський уряд після здобутої військової перемоги над Аргентиною, навпаки, був зацікавлений у збереженні статус-кво щодо Фолклендів, а також бачив внутрішньополітичну небезпеку відновленні двосторонніх переговорів з Буенос-Айресом. Рішення США у жовтні 1982 року підтримати резолюцію Аргентини із закликом до прямих аргентинсько-британських переговорів з питання суверенітету Фолклендів на генеральній асамблеї ООН [14; 12] викликало серйозне невдоволення М. Тетчер. У особистій переписці М. Тетчер з Р. Рейганом прем’єр-

міністр Великої Британії попереджала президента США про те, що “Британці побачать у вашому голосуванні за цю резолюцію американське рішення...підтримати диктатуру на противагу батьківщині демократії” [10]. Після напружених спроб переконати М. Тетчер з питання підтримки резолюції, Р. Рейган був змушений констатувати: “Я усвідомив, що наше розуміння цих подій є цілком відмінним” [13].

Вирішивши не шукати двостороннього вирішення Фолклендської проблеми з Аргентиною, Велика Британія виробила нову стратегію відстоювання свого суверенітету над цими територіями, яку, на нашу думку, можна звести до трьох головних складових: підсиленні британської військової присутності в Південній Атлантиці, позиціонуванні місцевих мешканців як повноцінної третьої сторони в перемовинах з Буенос-Айресом та розвитку економіки Фолклендів.

Після завершення активної фази конфлікту і до моменту відбудови місцевого аеродрому британські авіаносці з палубними винищувачами SeaHarrier залишалися поблизу Фолклендів з метою охорони островів від можливої повторної агресії аргентинців. Після проведення ремонту аеропорту Порт-Стенлі, що зробив злітно-посадкову смугу придатною для використання військовими літаками, авіаносці були замінені декількома винищувачами F-4 Phantom наземного базування. На островах не вистачало казарм для розміщення постійного гарнізону, тому Міністерство оборони зафрахтувало два колишніх автомобільних пороми з Нової Зеландії та Великої Британії в якості казарм. Це тимчасове рішення проблеми використовувалося з липня 1982 по вересень 1983 року.

В рамках підсилення обороноздатності Фолклендів уряд виділив кошти на будівництво нової військово-повітряної бази “MountPleasant” і великого цивільного аеропорту. Це будівництво стало основою плану підвищення обороноздатності архіпелагу і мало назавжди зробити захоплення островів Аргентиною неможливим. Це було масштабним будівництвом, в рамках якого було побудовано коридор довжиною в 750 метрів, що пов’язав між собою казарми, їдальні та зони відпочинку. Військово-повітряна база була відкрита герцогом Йоркським в 1985 році, і почала функціонувати у повному обсязі у 1986 році.

Жителям Фолклендських островів було надано повноцінне британське громадянство, якого вони безуспішно раніше домагалися. Згідно Британського акту національності 1981 року у випадку відсутності прямого зв’язку з Великою Британією (наприклад – батьків, що були народжені в метрополії) місцеві мешканці визначалися як громадяни Британських залежних територій. Громадяни залежних територій були обмежені в правах в’їзду та виїзду з Великої Британії. Новий Британський акт національності, прийнятий парламентом у 1983 році, надавав мешканцям Фолклендів повноцінне британське громадянство. Це було зроблено Лондоном не лише для того, щоб закріпити за собою симпатії місцевого населення, але й для того, щоб ще раз публічно продемонструвати свою позицію щодо того, що питання суверенітету Фолклендів це в першу чергу

справа самовизначення тутешніх мешканців. Звичайно, ця позиція була і є вигідною Великій Британії, бо абсолютна більшість фолклендців підтримують перебування цієї території під британським прапором.

Зусиллями метрополії після 1982 року на Фолклендах вдалося налагодити невелику, але прибуткову економіку. Її розвиток потрібно перш за все розглядати як один з інструментів боротьби навколо питання щодо суверенітету над островами. Досвід успішного господарського освоєння островів є одним із головних аргументів Великої Британії на користь її суверенітету над архіпелагом в ООН та під час будь-яких дипломатичних переговорів.

У 1985 р. місцевий уряд отримав право юрисдикції над морською економічною зоною архіпелагу і на вилов риби та морепродуктів, насамперед кальмарів. З 1987 р. острівний уряд, очолюваний губернатором, продає ліцензії на рибальство в своїй винятковій економічній зоні іноземним траулерам. Доходи використовуються на потреби освіти, охорони здоров'я і соціального забезпечення. У 2010 р. сукупні доходи рибальської галузі господарства, включаючи надходження від продажу ліцензій, склали більше 50% ВВП [9]. Крім рибальства, на островах розвинене вівчарство, представлене 84 агрофермами. Продукція цих господарств – м'ясо, шкіра, вовна – становить основні статті експорту, що направляється головним чином до Великої Британії. Зокрема, в 2010 р. туди було експортовано 1,5 млн. тон високоякісної вовни. Суттєві доходи дає туризм, третя стаття острівної економіки. У 2011 р. архіпелаг відвідало майже 70 тис. осіб, для яких побудовано декілька спеціальних мисливських притулків. Крім того, на островах росте розробка і видобуток корисних копалин, розвивається гірничодобувна промисловість [9].

У 2011 р. на островах проживало 3142 людини. В тому ж році ВВП Фолклендів склав 200 млн. доларів. Таким чином, подушний дохід остров'ян наблизився до 64 тис. дол. Для порівняння, той же показник у США становить 51 тис. дол., у Великій Британії – 37 тис. дол., в Аргентині – 18 тис. дол. [6].

Проте ключовим фактором економічного розвитку Фолклендів може стати наявність нафтових родовищ. У 1985 р. британський уряд, всупереч протестам аргентинців, видав першу ліцензію на розробку надр у прилеглих до островів водах, а в 1993 р. Британське геологічне товариство оголосило про знайдені поклади нафти. У травні 2009 р. Лондон добився від ООН згоди на розширення виняткової економічної зони островів (зовнішнього континентального шельфу) з 200 до 350 морських миль. У тому ж році британська преса повідомила, що запаси нафти в прибережних водах архіпелагу можуть становити до 60 млрд. барелів [8].

На початку 2010 р. почалися роботи на британській буровій платформі "Ocean Guardian", зафрахтований "Desire Petroleum". Активізація діяльності з видобутку нафти в зоні островів (в 100 км на північ від архіпелагу) викликала невдоволення Буенос-Айреса, який висловив протест, проте роботи продовжилися. У відповідь президент Аргентини підписала декрет №256/10, за яким всі судна, що виходять з портів країни або опинялися в аргентинських територіальних водах, повинні були відтепер просити дозволу уряду у разі

наміру відвідати Фолклендські (Мальвінські) острови [17].

Найбільшу активність виявила в районі архіпелагу британська нафтова компанія "Rockhoper Exploration", яка у вересні 2011 р. повідомила про інвестиції у розмірі 2 млрд. дол. в буріння свердловин. Загальний обсяг запасів оцінюється в 350 млн. барелів, ринкова вартість – в 40 млрд. дол. [15]. Ще більш оптимістичні прогнози щодо запасів нафти в цьому районі зробила консалтингова компанія "Edison Investment Research", що оцінила їх можливу вартість (за нинішніми світовими цінами) в 167 мільярдів доларів [2].

Проте ми вважаємо важливим акцентувати увагу і на складнощах в процесі освоєння нафтових запасів Фолклендів: промисловий видобуток нафти тут поки не ведеться, а остаточний обсяг запасів ще й досі не визначений. У разі успіху острови можуть стати важливим районом нафтовидобутку світового масштабу. Однак ситуацію ускладнюють і природні умови (дуже холодні води), і нестабільне політико-юридичне становище островів як предмета міжнародної суперечки [9].

У 2011 році перспективи початку нафтодобичі стали головним приводом для нового загострення старої суперечки навколо Фолклендських островів. Конфлікт почав розвиватися одразу в декількох напрямках, в першу чергу дипломатичному та інформаційному. Проте, що "Мальвінські питання" стане віссю зовнішньої політики другого строку президента Аргентини К. Фернандес де Кіршнер, стало відомо ще в ході її виборчої кампанії. У вересні 2011 р. на 66-й сесії Генеральної Асамблеї ООН президент Аргентини заявила про необхідність відновити переговори з Великою Британією щодо спірного питання. Вона повідомила, що було прийнято 10 резолюцій ГА ООН, 29 резолюцій Комітету з деколонізації ООН, 11 резолюцій і 8 декларацій ОАД, кілька рішень регіональних латиноамериканських форумів, що запрошують Лондон обговорити міжнародно-юридичний статус островів, проте британська сторона щоразу відмовлялася, вдаючись в тому числі і до використання права вето постійного члена Ради Безпеки ООН. При цьому позиція Великої Британії залишалася незмінною: Фолклендські острови перебувають під суверенітетом британської корони, а предметом обговорення може бути тільки надання їм незалежності за наявності бажання з боку населення архіпелагу [17].

На початку січня 2012 р. британський прем'єр Д. Кемерон підтвердив позицію свого уряду щодо неможливості переговорів з Аргентиною з питання приналежності спірних територій і заявив про необхідність тримати під контролем ситуацію в Південній Атлантиці. Наприкінці січня на Фолкленди (Мальвіни) був відправлений новітній ескадрений міноносець британських ВМС "HMS Dauntless". Ситуація ще більше загострилася у зв'язку з прильотом на архіпелаг на початку лютого принца Вільяма (для проходження військової служби) і після того як з'явилася інформація про можливе швидке прибуття туди підводного човна класу "Vanguard", здатного нести ядерну зброю. Це дало привід президентові Аргентини заявити про мілітаризацію Великою Британією Південної Атлантики [16]. Втім, масового

засудження дій Лондона, як розраховували в Буенос-Айресі, не послідувало. Лишенизка латиноамериканських країн висловився на підтримку позиції Аргентини. Глава МЗС Уругваю вказав на заклопотаність “мілітаризацією Південної Атлантики, що йде врозрід з резолюціями ООН, що проголошують цей район зоною миру”. Позицію Аргентини підтримали президент Еквадору Р.Корреа, президент Венесуели У.Чавес і кубинський лідер Ф.Кастро [3].

Висловив свою позицію і уряд США, який традиційно наполягав на діалозі у вирішенні цієї проблеми. Президент Б.Обама вустами офіційного представника Держдепартаменту В.Нуланд повідомив, що його не турбує “гадана мілітаризація” Південної Атлантики, про яку заявив аргентинський МЗС, і у нього немає підстав не довіряти поясненням, зробленим з цього приводу британським прем’єром Д. Кемероном.

Один із наслідків активізації кампанії навколо спірного архіпелагу – залучення уваги до остров’ян. Навіть з цього питання спостерігається відмінність між британською і аргентинською позицією. Якщо для влади Великої Британії остров’яни – це британські громадяни, і Лондон завжди апелює до їхньої думки, то аргентинська сторона донедавна політично ігнорувала існування місцевого населення. Втім за останні роки жителі островів перетворилися на нову силу, здатну вплинути на стан справ [17].

Їх позицію можна сформулювати коротко: вони хочуть зберегти існуючий статус-кво, воліють залишитися громадянами Великої Британії і отримувати від неї підтримку і допомогу. 22 лютого 2011 року на островах пройшла перша з 1999 р. велика демонстрація. Близько 300 остров’ян (майже 10% від населення Фолклендів) висловлювали протест проти проаргентинського, на їх думку, висвітлення ситуації навколо островів у світових ЗМІ.

10 і 11 березня 2013 на Фолклендських островах відбувся референдум з питання їх політичного статусу [7]. Він мав показати бажання жителів Фолклендських островів залишатися в якості Британської заморської території в контексті заклику Аргентини до переговорів про суверенітет островів [7]. В результаті референдуму при явці в 91% практично всі виборці (99,8%) проголосували за збереження за Фолклендами статусу заморської території Великої Британії [5]. Таким чином, є всі підстави констатувати, що нова стратегія Великої Британії по відстоюванню свого суверенітету над цими територіями була цілком успішно реалізована як у військовій і економічній складових, так і в сенсі позиціонування місцевих мешканців як третьої і виключно пробританської сторони суперечки за острови.

Починаючи з 2012 року, в контексті нового загострення Фолклендської проблеми, в пресі і суспільствах Аргентини і Великої Британії обговорюється гіпотетична можливість нової війни між країнами. Наскільки такий сценарій подій є реальним? Військова авантюра Хунти, що правила в Аргентині у 1976–1982 рр. сильно нашкодила іміджу держави на міжнародній арені і обмежила число країн, готових реально, а не декларативно, підтримувати її домагання на встановлення суверенітету над островами. Ідея збройного конфлікту не популярна і в самій Аргентині.

У суспільстві ще свіжі спогади про події тридцятирічної давності, крім того, людей більше хвилюють їх сьогоденні проблеми. За даними соціологічної служби “Ibarómetro”, семеро з десяти аргентинців не підтримали б військове вирішення проблеми островів, але вважають, що важливо домагатися суверенітету над островами. Керівництво країни підкреслює, що діятиме виключно мирними засобами. “Не треба ілюзій, – говорить президент Кіршнер. – З нашого боку будуть тільки дипломатичні дії, не більше того. Ми не віримо ні у військовій грі, ні у військовій трофеї” [4].

За цими твердженнями аргентинського керівництва криється і той факт, що стан військових сил країни виключає можливість повторення сценарію тридцятирічної давності [17]. У своїх висновках експерти спираються на дані кількісного складу збройних сил Аргентини, який послідовно зменшувався всі післявоєнні роки, і звертають увагу на низький рівень оборонних витрат у державному бюджеті. З 2003 по 2009 роки на військові потреби щорічно виділялося по 1,3% ВВП Аргентини, а в 2010 і 2011 роки цей показник знизився до 0,9% – найнижчий після Суринаму показник в Південній Америці [1]. Підсумовуючи аналіз цієї проблеми, потрібно підкреслити, що вірогідність нового силового протистояння між Великою Британією і Аргентиною навколо Фолклендських островів сьогодні майже відсутня.

Виключення можливості збройного вирішення конфлікту залишає в арсеналі Буенос-Айреса і Лондона лише політико-дипломатичні засоби, використання яких може проявитися двояко – як зблизити позиції сторін, так і привести до нового сплеску ворожості і взаємних звинувачень [17].

Нове загострення суперечки навколо Фолклендських островів, що розпочалося в 2011 році і триває до сьогодні, викликано цілою низкою причин, серед яких активна підготовка до реальної нафтодобичі на шельфі Фолклендських островів та необхідність для президента Аргентини К. Кіршнер мати яскраву мету у своїй зовнішній політиці. Втім, зважаючи на низку військових, внутрішню і зовнішньополітичних чинників, вдається надзвичайно маловірогідним, що чільне керівництво Аргентини наважиться у середньостроковій перспективі на нову військову авантюру зі спробою захоплення Фолклендських островів.

Список використаних джерел

1. ArmedForcesoftheArgentineRepublic[Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Armed_Forces_of_the_Argentine_Republic#cite_note-8
2. BritainsetforFalklandsIslandsoilwindfall[Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://uk.reuters.com/article/2012/02/16/uk-falklands-oil-idUKTRE81F1LA20120216>
3. CastromocksUKFalklandsclaimasArgentinaaccusesBritainof “militarization” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/southamerica/falklandislands/9068701/Castro-mocks-UK-Falklands-claim-as-Argentina-accuses-Britain-of-militarisation.html>
4. Falkland military claims rejected[Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.independent.co.uk/news/world/politics/falkland-military-claims-rejected-6661028.html>
5. Falklandsreferendum: Voterschoosetoremain UKterritory [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-21750909>
6. GDP – per capita.Country Comparison to the World[Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world->

factbook/fields/2004.html

7. Goni U. Falkland Islands: respect overwhelming “yes” vote, Cameron tells Argentina [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.theguardian.com/uk/2013/mar/12/falkland-islands-referendum-votes-yes>

8. Irvine C. Falkland Islands oil reserves to help British economy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/southamerica/falklandislands/6708902/Falkland-Islands-oil-reserves-to-help-British-economy.html>

9. La economía de Malvinas: pocos habitantes, muchos millones [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.lanacion.com.ar/1447968-la-economia-de-malvinas-pocos-habitantes-muchos-millones>

10. MT message to Reagan (proposed Argentine UN resolution on future negotiations over Falklands sovereignty) [“The British people would see your vote for this resolution as an American decision to...support a dictatorship against the home of democracy”] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/122870>. – Назва з екрана.

11. Reagan message to MT (congratulations on victory in the Falklands) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/122866>. – Назва з екрана.

12. Reagan message to MT (proposed Argentine UN resolution on future negotiations over Falklands sovereignty) [US will vote for resolution] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/122867>. – Назва з екрана.

13. Reagan message to MT (proposed Argentine UN resolution on future negotiations over Falklands sovereignty) [“I realize that our understanding of these events is indeed quite different”] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/122871>. – Назва з екрана.

14. Thatcher letter to Reagan (U.N. resolution unacceptable to UK) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/109322>. – Назва з екрана.

15. Una petrolera inglesa invertirá en Malvinas US\$ 2.000 millones [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://www.ieco.clarin.com/economia/petrolera-invertira-Malvinas-US-millones_0_554944566.html

16. Заява президента Аргентини від 11 березня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.presidencia.gov.ar/discursos/25694>

17. Яковлева Н. М. Архипелаг раздора (к 30-летию Фолклендской (Мальвинской) войны) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://www.perspektivy.info/oikumena/amerika/arkhipelag_razdora_k_30-letiju_folklandskoj_malvinskoj_vojny_2012-03-13.htm

References

1. Armed Forces of the Argentine Republic [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Armed_Forces_of_the_Argentine_Republic#cite_note-8

2. Britain set for Falklands Islands oil windfall [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://uk.reuters.com/article/2012/02/16/uk-falklands-oil-idUKTRE81FILA20120216>

3. Castro mocks UK Falklands claim as Argentina accuses Britain of “militarisation” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/southamerica/falklandislands/9068701/Castro-mocks-UK-Falklands-claim-as-Argentina-accuses-Britain-of-militarisation.html>

4. Falkland military claims rejected [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.independent.co.uk/news/world/politics/falkland-military-claims-rejected-6661028.html>

5. Falklands referendum: Voters choose to remain UK territory [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-21750909>

6. GDP – per capita. Country Comparison to the World [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2004.html>

7. Goni U. Falkland Islands: respect overwhelming “yes” vote, Cameron tells Argentina [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.theguardian.com/uk/2013/mar/12/falkland-islands-referendum-votes-yes>

8. Irvine C. Falkland Islands oil reserves to help British economy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/southamerica/falklandislands/6708902/Falkland-Islands-oil-reserves-to-help-British-economy.html>

9. La economía de Malvinas: pocos habitantes, muchos millones

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.lanacion.com.ar/1447968-la-economia-de-malvinas-pocos-habitantes-muchos-millones>

10. MT message to Reagan (proposed Argentine UN resolution on future negotiations over Falklands sovereignty) [“The British people would see your vote for this resolution as an American decision to...support a dictatorship against the home of democracy”] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/122870>. – Назва з екрана.

11. Reagan message to MT (congratulations on victory in the Falklands) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/122866>. – Назва з екрана.

12. Reagan message to MT (proposed Argentine UN resolution on future negotiations over Falklands sovereignty) [US will vote for resolution] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/122867>. – Назва з екрана.

13. Reagan message to MT (proposed Argentine UN resolution on future negotiations over Falklands sovereignty) [“I realize that our understanding of these events is indeed quite different”] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/122871>. – Назва з екрана.

14. Thatcher letter to Reagan (U.N. resolution unacceptable to UK) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.margarethatcher.org/document/109322>. – Назва з екрана.

15. Una petrolera inglesa invertirá en Malvinas US\$ 2.000 millones [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://www.ieco.clarin.com/economia/petrolera-invertira-Malvinas-US-millones_0_554944566.html

16. Заява президента Аргентини від 11 березня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.presidencia.gov.ar/discursos/25694>

17. Яковлева Н. М. Архипелаг раздора (к 30-летию Фолклендской (Мальвинской) войны) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://www.perspektivy.info/oikumena/amerika/arkhipelag_razdora_k_30-letiju_folklandskoj_malvinskoj_vojny_2012-03-13.htm

Primachenko I. O., postgraduate, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine, Kyiv), primachenkoonline@gmail.com

The Falklands issue in international relations: 1982–2015

The article reviews the development of Argentine–British dispute concerning the sovereignty over the Falkland Islands: from the end of armed conflict around the archipelago in 1982 till present time. The analysis of documents, which have become available to researchers just recently, and the analysis of modern sources allows making attempt to multilateral study of this weakly illuminated in historiography period of the Falklands issue.

Keywords: Falklands war, Falkland Islands, United Kingdom, Argentina, extraction of petroleum, economy.

Примаченко И. А., аспирант, Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко (Украина, Киев), primachenkoonline@gmail.com

Фолклендский вопрос в международных отношениях: 1982–2015 гг.

Рассмотрено развитие аргентино–британского спора по вопросу суверенитета над Фолклендскими островами от завершения вооруженного конфликта 1982 года вокруг архипелага до настоящего момента. Анализ документов, которые лишь недавно стали доступны исследователям, и современных источников позволяет сделать попытку многостороннего исследования этого слабо освещенного в историографии периода фолклендского вопроса.

Ключевые слова: Фолклендская война, Фолклендские острова, Великобритания, Аргентина, нефтедобыча, экономика.

* * *

УДК 94(476)

Przybyszewska K.

Doktor, Instytut Nauk Humanistycznych i Społecznych Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku (Poland, Płock), kinga.przybyszewska@gmail.com

EWOLUCJA POLITYKI SPOŁECZNEJ W POLSCE – RYS DEFINICYJNY

Artykuł prezentuje ewolucję definicyjną polityki społecznej w Polsce. Teoretycy polityki społecznej dążyli zwykle do sporządzenia typologii, które odzwierciedlałyby rzeczywistość (istniejącą lub proponowaną) treść prowadzonej polityki.

Słowa kluczowe: polityka społeczna, modele polityki społecznej.